

**Державна податкова
служба України**

Головне управління ДПС у Чернігівській області

Інвестиційні проєкти із значними інвестиціями в Україні: податкові преференції

Шановні платники, нагадуємо вам про те, що з метою створення сприятливих умов залучення в Україну інвестицій та стимулювання економічного розвитку регіонів прийнято Закон України від 17 грудня 2020 року № 1116-IX «Про державну підтримку інвестиційних проєктів із значними інвестиціями в Україні» (далі – Закон № 1116-IX).

Цей Закон діє вже понад рік, а його завдання полягає у стимулюванні залучення в національну економіку стратегічних інвесторів шляхом впровадження державної підтримки великих інвестиційних проєктів.

Положеннями Закону № 1116-IX:

- виокремлено поняття: інвестор із значними інвестиціями, інвестиційний проєкт із значними інвестиціями, спеціальний інвестиційний договір;

- встановлено форми надання державної підтримки інвестиційних проєктів із значними інвестиціями;

- визначено вимоги до заявників щодо реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціями та особливості укладення спеціального інвестиційного договору;

- передбачено відповідальність сторін спеціального інвестиційного договору та контроль за виконанням таких договорів;

- роз'яснено гарантії прав інвесторів.

Звертаємо увагу, що інвестиційний проєкт із значними інвестиціями повинен відповідати таким вимогам:

- реалізуватися на території України у таких сферах:

переробна промисловість (крім діяльності з виробництва та обігу тютюнових виробів, спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв);

добування з метою подальшої переробки та/або збагачення корисних копалин (крім кам'яного та бурого вугілля, сирової нафти та природного газу); поведження з відходами;

транспорт;

складське господарство;

поштова та кур'єрська діяльність, логістика;

освіта, наука та науково-технічна діяльність;

охорона здоров'я;

мистецтво, культура, спорт, туризм та курортно-рекреаційна сфера;

- передбачати будівництво, модернізацію, технічне та/або технологічне переоснащення відповідних об'єктів інвестування, придбання необхідного устаткування (обладнання) та комплектуючих виробів до нього, а також може передбачати будівництво за рахунок коштів інвестора із значними інвестиціями, необхідних для реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціями об'єктів суміжної інфраструктури;

- створення від 80 нових робочих місць із середньою заробітною платою працівників, розмір якої не менш ніж на 15 % перевищує розмір середньої заробітної плати у відповідній сфері у регіоні, в якому реалізується проєкт, за попередній календарний рік;

- розмір інвестицій в об'єкти інвестування протягом строку реалізації інвестиційного проєкту зі значними інвестиціями перевищує суму, еквівалентну 20 мільйонам євро (такий розмір розраховується за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком України, на дату фактичного здійснення інвестицій);

- строк реалізації не перевищує 5 років.

Формами надання державної підтримки інвестиційних проєктів зі значними інвестиціями є:

- звільнення від сплати окремих податків і зборів (податок на прибуток підприємств, плата за землю, податок на додану вартість),

- звільнення від оподаткування ввізним митом нового устаткування та комплектуючих виробів, що ввозяться виключно для реалізації такого інвестиційного проєкту,

- забезпечення переважного права землекористування земельною ділянкою державної або комунальної власності для реалізації проєкту,

- забезпечення за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законом, будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту об'єктів суміжної інфраструктури (автомобільних шляхів, ліній зв'язку, засобів тепло-, газо-, водо- та електропостачання, інженерних комунікацій тощо), необхідних для реалізації проєкту.

Разом із тим, загальний обсяг державної підтримки інвестиційного проєкту зі значними інвестиціями встановлюється у спеціальному інвестиційному договорі та не повинен перевищувати 30 відсотків планового обсягу значних інвестицій за проєктом. Методологія розрахунку обсягу державної підтримки для інвестиційного проєкту із значними інвестиціями затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 07 липня 2021 року № 714.

З метою реалізації державної підтримки Законом України від 02.03.2021 № 1293-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей оподаткування суб'єктів господарювання, які реалізують інвестиційні проєкти із значними інвестиціями» внесено відповідні зміни до податкового законодавства.

Щодо податку на прибуток

Відповідно до підрозділу 4 розділу XX Податкового кодексу України (далі – ПКУ) тимчасово, до 1 січня 2035 року застосовуються особливості оподаткування прибутку підприємства – інвестора із значними інвестиціями (крім тих, що реалізують інвестиційні проєкти у сферах добування з метою подальшої переробки та/або збагачення корисних копалин), яке є стороною спеціального інвестиційного договору, за умови, що такий прибуток отриманий внаслідок виконання такого спеціального інвестиційного договору.

Прибуток звільняється від оподаткування податком на прибуток підприємств протягом п'яти послідовних років, починаючи з першого числа першого місяця календарного кварталу, який визначено платником податку – інвестором із значними інвестиціями у поданій ним до контролюючого органу за місцем реєстрації такого платника податку у довільній формі заяві про використання права на застосування звільнення, але не раніше дати подання такої заяви, а також зазначеної у реєстрі інвестиційних проєктів із значними інвестиціями дати виконання інвестором із значними інвестиціями зобов'язань, передбачених спеціальним інвестиційним договором, щодо внесення обсягу значних інвестицій в об'єкти інвестування та початку функціонування таких об'єктів інвестування в рамках реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціями та за умови виконання платником податку – інвестором із значними інвестиціями своїх зобов'язань за спеціальним інвестиційним договором. При цьому період застосування такого звільнення не може перевищувати строк дії спеціального інвестиційного договору.

Акцентуємо, що звільнення прибутку супроводжується необхідністю подання заяви до контролюючого органу про використання відповідного права на звільнення (подається відповідно до правил пункту 42.4 статті 42 ПКУ).

Звертаємо увагу, що законодавчо встановлено щоквартальне звітування для цієї категорії платників, а застосовувати виключно річний податковий (звітний) період заборонено.

Крім цього, загальна сума вивільнених від оподаткування коштів (сум податку, що не сплачуються до бюджету та залишаються у розпорядженні платника податку - інвестора із значними інвестиціями), враховується у складі загального обсягу передбаченої спеціальним інвестиційним договором державної підтримки інвестиційного проєкту із значними інвестиціями, яка надається відповідно до Закону № 1116-IX.

У разі встановлення відповідно до законодавства досягнення/перевищення загального обсягу державної підтримки, отриманої платником податку – інвестором із значними інвестиціями відповідно до Закону № 1116-IX, над встановленим відповідно до цього Закону обмеженням щодо загального обсягу державної підтримки інвестиційного проєкту із значними інвестиціями платник податку зобов'язаний, починаючи з першого числа першого місяця календарного кварталу податкового (звітного) періоду, в якому відбулося таке перевищення, нараховувати та сплачувати податок на прибуток підприємств у загальному порядку.

Також слід зазначити, якщо платник податку – інвестор із значними інвестиціями здійснює в рамках діяльності, пов'язаної з виконанням спеціального інвестиційного договору, контрольовані операції, визначені статтею 39 ПКУ, об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств, що оподатковується за базовою (основною) ставкою, визначається окремо на рівні: перевищення ціни, визначеної за принципом "витягнутої руки", над договірною (контрактною) вартістю (вартістю, за якою відповідна операція повинна відображатися відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності) реалізованих товарів (робіт, послуг); перевищення договірної (контрактної) вартості (вартості, за якою відповідна операція повинна відображатися відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності) придбаних товарів (робіт, послуг) над ціною, визначеною за принципом "витягнутої руки". Якщо платник податку – інвестор із значними інвестиціями є контролюючою особою, окремим об'єктом оподаткування податком на прибуток підприємств, що оподатковується за базовою (основною) ставкою, є скоригований прибуток контрольованої іноземної компанії, визначений відповідно до статті 392 цього ПКУ. При цьому зазначені об'єкти оподаткування не звільняються від оподаткування та підлягають оподаткуванню в загальному порядку.

У разі дострокового припинення спеціального інвестиційного договору платник податку втрачає право на застосування особливих правил оподаткування та зобов'язаний за підсумками податкового (звітного) періоду, в якому достроково

припинений спеціальний інвестиційний договір, визначити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств у загальному порядку.

За всі інші попередні періоди застосування звільнення від податку на прибуток підприємств платник податку зобов'язаний у строк, визначений для квартального податкового (звітного) періоду, починаючи з першого дня місяця, наступного за місяцем, у якому достроково припинений спеціальний інвестиційний договір, подати уточнюючу (уточнюючі) податкову декларацію з податку на прибуток підприємств, нарахувати та сплатити податкове зобов'язання з податку на прибуток підприємств, штрафні санкції та пеню відповідно до норм ПКУ. Разом з цим, якщо дострокове припинення спеціального інвестиційного договору зумовлене порушенням зобов'язань держави щодо надання державної підтримки за спеціальним інвестиційним договором або виникненням форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили), зазначене правило не застосовується.

Також не застосовуються встановлені статтею 102 ПКУ строки давності.

Щодо плати за землю

Особливості справляння плати за землю визначені у підрозділі 6 розділу XX ПКУ. Так, пунктом 11 цього підрозділу встановлено, що тимчасово, до 1 січня 2035 року, в частині плати за землю за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких проведено та які використовуються в рамках реалізації інвестиційних проєктів із значними інвестиціями (крім інвестиційних проєктів у сферах добування з метою подальшої переробки та/або збагачення корисних копалин) органи місцевого самоврядування можуть:

по-перше: встановлювати ставки земельного податку та орендну плату за землі державної та комунальної власності в розмірі, меншому ніж розмір земельного податку, встановлений рішенням відповідного органу місцевого самоврядування для певної категорії земель, що сплачується на відповідній території;

по – друге: звільняти від сплати земельного податку.

Звертаємо увагу, що загальна сума вивільнених від оподаткування коштів (сум податку, що не сплачуються до бюджету та залишаються у розпорядженні платника податку – інвестора із значними інвестиціями) також враховується у складі загального обсягу передбаченої спеціальним інвестиційним договором державної підтримки інвестиційного проєкту із значними інвестиціями, яка надається відповідно до Закону № 1116-IX, а у разі досягнення загального обсягу державної підтримки такого інвестиційного проєкту платник податку – інвестор із значними інвестиціями, починаючи з календарного місяця, в якому досягнуто зазначений обсяг, втрачає право на застосування пільги.

При досягненні загального обсягу державної підтримки інвестиційного проєкту із значними інвестиціями протягом звітного (податкового) періоду платник податку - інвестор із значними інвестиціями зобов'язаний протягом 20 календарних днів з дати внесення відповідної інформації до реєстру інвестиційних проєктів із значними інвестиціями подати уточнюючу податкову декларацію за такий звітний (податковий) період, в якій збільшити податкові зобов'язання із сплати плати за землю за період починаючи з календарного місяця, в якому досягнуто загального обсягу державної підтримки інвестиційного проєкту із значними інвестиціями.

При цьому до дати внесення змін до договорів оренди земельних ділянок, що використовуються в рамках реалізації інвестиційних проєктів із значними інвестиціями, у зв'язку з досягненням загального обсягу державної підтримки інвестиційного проєкту із значними інвестиціями розмір орендної плати для нарахування податкових зобов'язань з орендної плати визначається за правилами, визначеними пунктом 288.5 статті 288 ПКУ.

Штрафні санкції та пеня, визначені ПКУ за заниження податкового зобов'язання з плати за землю, за період, починаючи з дати досягнення загального обсягу

державної підтримки інвестиційного проєкту із значними інвестиціями до дати внесення відповідної інформації до реєстру інвестиційних проєктів із значними інвестиціями щодо досягнення загального обсягу такої підтримки, не застосовуються.

Щодо податку на додану вартість

Особливості справляння податку на додану вартість передбачають звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з ввезення на митну територію України. Так, відповідно до пункту 76 підрозділу 2 розділу XX ПКУ, звільняються від оподаткування ПДВ операції з ввезення на митну територію України у митному режимі імпорту нового устаткування (обладнання) та комплектуючих виробів до нього, визначених у підпункті 15 пункту 4 розділу XXI "Прикінцеві та перехідні положення" Митного кодексу України, що ввозяться платником податку – інвестором із значними інвестиціями виключно для реалізації інвестиційного проєкту із значними інвестиціями на виконання спеціального інвестиційного договору за наступними товарними підкатегоріями згідно з УКТ ЗЕД: із групи 84 «реактори ядерні, котли, машини, обладнання і механічні пристрої; їх частини» за такими кодами: 8402 - 8405, 8406 82 00 10, 8406 82 00 90, 8411, 8412, 8413 40 00 00, 8413 50, 8413 60 20 00, 8413 60 70 00, 8413 60 80 00, 8413 70 21 00, 8413 70 29 00, 8413 70 30 00, 8413 70 35 00, 8413 81 00 00, 8413 82 00 00, 8414 10, 8414 40 90 00, 8414 80, 8416, 8417, 8418 (крім 8418 10 20 10, 8418 10 80 10, 8418 21, 8418 29 00 00, 8418 50, 8418 91 00 00, 8418 99), 8419, 8420, 8421, 8422 (крім 8422 11 00 00), 8423 (крім 8423 10 10 00, 8423 81 25 00, 8423 90), 8424 10 00 90, 8425 (крім 8425 41 00 00, 8425 42 00 00, 8425 49 00 00), 8426 - 8431, 8433 60 00 00, 8434, 8435 (тільки машини та механізми для виробництва соків або аналогічних напоїв), 8436 - 8442, 8443 (крім 8443 13 10 00), 8444 00, 8445 - 8448, 8449 00 00 00, 8451, 8452 (крім 8452 10, 8452 30 00 00, 8452 90 00 00), 8453 - 8466, 8470 30 00 00, 8471 50 00 00, 8472 30 00 00, 8474, 8475, 8477, 8479, 8480, 8481 (крім 8481 80), 8483, 8486, 8487, із групи 85 «електричні машини, обладнання та їх частини; апаратура для запису або відтворення звуку; телевізійна апаратура для запису та відтворення зображення і звуку, їх частини та приладдя» за такими кодами: 8501, 8502, 8503 00, 8504, 8506, 8507, 8511, 8514, 8515, 8525, 8526, 8528, 8529, 8530, 8537, 8538 10 00 00, 8543, із групи 86 «залізничні локомотиви або моторні вагони трамвая, рухомий склад та їх частини; шляхове обладнання та пристрої для залізниць або трамвайних колій та їх частини; механічне (у тому числі електромеханічне) сигналізаційне обладнання всіх видів» за такими кодами: 8607, 8608 00 00 00, із групи 87 «засоби наземного транспорту, крім залізничного або трамвайного рухомого складу, їх частини та обладнання» за кодом 8709, із групи 90 «прилади та апарати оптичні, фотографічні, кінематографічні, контрольні, вимірювальні, прецизійні; медичні або хірургічні; їх частини та приладдя» за такими кодами: 9006 30 00 00 (тільки для фотокамер, призначених для медичного та хірургічного обстеження внутрішніх органів), 9007, 9008, 9010 50 00 00, 9010 90 20 00, 9011, 9012, 9018 (крім 9018 31, 9018 32, 9018 39 00 00), 9019, 9020 00 00 00, 9022, 9023 00, 9024, 9026, 9027, 9030, 9031, 9032. При цьому, перелік та обсяги ввезення таких товарів затверджуються Кабінетом Міністрів України разом з укладенням спеціального інвестиційного договору.

Звільнення від оподаткування податком на додану вартість застосовується в межах строку реалізації інвестиційного проєкту та невикористаного на момент митного оформлення товарів загального обсягу надання державної підтримки, визначеного у спеціальному інвестиційному договорі, з урахуванням даних реєстру інвестиційних проєктів із значними інвестиціями щодо обсягу такої підтримки, а також дати та часу внесення відповідних відомостей до такого реєстру. При цьому таке звільнення від оподаткування до моменту отримання контролюючим органом відомостей про досягнення/перевищення загального обсягу державної підтримки або про припинення надання такої підтримки відповідно до реєстру інвестиційних проєктів із значними інвестиціями не вважається порушенням податкового законодавства і не тягне за собою виникнення обов'язку із сплати податку на додану вартість та/або пені.

Суми податку на додану вартість, не сплачені до бюджету у зв'язку із застосуванням звільнення від оподаткування податком на додану вартість до дати отримання контролюючим органом відомостей про таке досягнення/перевищення або про припинення надання такої підтримки відповідно до реєстру інвестиційних проєктів із

значними інвестиціями, підлягають відшкодуванню платником податку – інвестором із значними інвестиціями в порядку, передбаченому законодавством та відповідним спеціальним інвестиційним договором, та на них не поширюються норми ПКУ щодо погашення податкового боргу.

Звертаємо увагу, що у разі відчуження устаткування (обладнання) та комплектуючих виробів до нього, ввезених на митну територію України у такому порядку, раніше п'яти років з дати ввезення їх на митну територію України чи у разі їх нецільового використання або дострокового припинення спеціального інвестиційного договору (крім випадків, якщо дострокове припинення спеціального інвестиційного договору зумовлене порушенням зобов'язань держави щодо надання державної підтримки за спеціальним інвестиційним договором або виникненням форс-мажорних обставин (обставин непереборної сили) платник податку – інвестор із значними інвестиціями зобов'язаний сплатити податкові зобов'язання за результатами податкового періоду, на який припадає таке відчуження, нецільове використання чи дострокове припинення спеціального інвестиційного договору, на суму податку на додану вартість, що мала бути сплачена при ввезенні на митну територію України таких товарів, а також зобов'язаний сплатити пеню відповідно до ПКУ, розраховану з дня ввезення на митну територію України до дня збільшення податкового зобов'язання. При цьому встановлені статтею 102 ПКУ строки давності не застосовуються.

Також зазначаємо, що положення пункту 76 підрозділу 2 розділу XX ПКУ не поширюються на товари, що мають походження з країни, визнаної державою-окупантом згідно із законом та/або державою – агресором щодо України згідно із законодавством, або ввозяться з території держави-окупанта (агресора) та/або з окупованої території України, визначеної такою згідно із законом.

<https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/638899.html>

Інформаційно-довідковий департамент Державної податкової служби України: 0-800-501-007

«Гаряча лінія» ДПС України «Пульс»: 0800-501-007 (напрямок «4»).

Акредитований центр сертифікації ключів: 0-800-501-007 (напрямок «2»), 044-284-00-10, (0462) 77-49

Вебсайт ДПС: <https://tax.gov.ua/>

Субсайт Головного управління ДПС у Чернігівській області: <https://ch.tax.gov.ua/>
14000, Чернігів, вул. Ремісничка, 11, тел.: (0462) 652-300

